

125/11

İk. Teşrin 1939

No. 1- 121

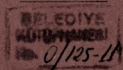
Hukukî Bilgiler Mecmuası

SAHİP VE BAŞMUHARRİRİ

Paris Hukuk Fakültesi Doktoru

AVUKAT

GAD FRANKO MİLÂSLI

Adres : Galata, Bahtıyar han — Bay Gad Franko yazıhanesi

Telefon : 43009

Bir nüshanın bedeli 25 kuruştur.

Bir senelik abonmanı posta ücretile beraber 250 kuruştur.

Türkiye harici için 300 kuruştur.

İSTANBUL

HANRİ ZELLİÇ VE MAHDUMU BASİMEVİ

1939

HUKUKÎ BİLGİLER MECMUASI

Ayda bir neşrolunur

TETEBBÜLER

Doctrine

Hukukî fikirler: REFLEXIONS JURIDIQUES

Boşanmanın Genişletilmesi

Son nüshamızda bu bahsa dair bazı mülâhazar arz eder iken karı kocanın müşterek rızası ile boşanma istendiği vakit bu talebin is'afı yoluna gidilmesi hakkında müdafaa edilen tezin Adliye Vekâletince benimsendiğini ve bu babda kaleme alınan kanun lâyihası mucip sebepleri ile beraber Baş Vekâlete gönderildiğini yazmıştım.

Mecmuamızın bu mes'eleda alâkası, ve bu babda şimdiye kadar lâh veya aleyhde yazılan yazıları daima iktibas ettiğimiz malumdur. Bu kaideye riayet ederek Hükûmetin kaleme aldığı esbabı mucibe lâyihasını ve kanun maddelerini aynen dere edeceğiz.

Esasen mecmuamız, mümkün olduğu kadar uzun mekaleler neşretmekden çekinir; Hacmi daraltıldığı cihetle uzun yazılardan bir kat daha muhteriz olmalıyım; Fakat bu bahs için bu usulden ayrılısam okuyucuları beni mazur görürler. Bu nüshada yalnız esbabı mucibe lâyihasını dere edeceğim. Kanun maddelerini sonra neşr edeceğim ve her bir madde hakkındaki mutaleaları yazacağım.

Mucip sebepler lâyihasını okursak, Vekâletin yalnız rızayı tarafeyn ile boşanma esasını kabul etmekle iktifa etmiyerek ihtar ve davadan evvelki sulh teşebbüsü usullerini tanzim ve teshil etmek istediğini de görürüz.

Benim dört seneden beri devam eden kalem mücadelemde ne izdivaç, ne de boşanma olmayan ayrılık müessesesinin de kaldırılmasını istemiştim. Vekâlet bu fikri de varid ve musip olarak telekki etmekle beraber bu yolda tadilât yapmaktan çekinmiştir. Vekâletin gösterdiği sebep şudur:

«Tarafların rızası ile boşanmayı kabul ettikten sonra ayrılık müessesesinin kabulü zaruretləri artık azalmış olur. Tatbikatta da bizde bunun verdiği neticeler bizi çok memnun edecek derecede değildir. Ancak bu hükmün kaldırılması kanunu medeninin diğer bir çok hükümlerinde ve ayrılık esasına müstenid rejimlerde tadilât ıcrasını intaç edecektir. Bu kadar şumullü bir tadil sahasına girmemek için müddetleri tenkis ile iktifa ettik.»

Bu sebep kuvvetli değildir. Ayrılık müessesesi ile ona müteferri ahkâmın mülga olduğunu söylemek maksadı temin ederdi. Mahaza yeni tadilât ayrılığın mahzurlarını epeyce bertaraf etmiş olduğunu da kabul etmeliyiz.

Vekâletin bu teşebbüsü üzerine ilk yazı Cümhuriyetin 23/10/939 tarihli nüshasında Dr. B. N. Esen imzası ile çıkmıştı. Bu vazıh ve ihatalı yazıda müellif müdafaa ettiğimiz tezin yanlış olduğunu ispat etmek istiyor. Hacmın müsadesi olsaydı aynen ıktibas ederdim. Fakat dermeyan ettiği tenkidlere şimdiye kadar müteaddid defalar cevap verdiğimden tekrarlamıyacağım. Her halde mes'eleye lâıyk olduğun ehemmiyeti atf ederek —aleyhde de olsa— yazı yazmasından naşı şayanı takdirdir.

Gad Franko Milâslı

Boşanmanın genişledilmesi

Yeni Kanununun Mucip Sebepler Lâyhası

Aile hukuku sahasında mevzuatımız 1926 tarihine kadar gayri mektup ve hanefi mezhebinin gayri müdevven ahkâmından ibaretti.